

એકજામીનેશન માર્ચ-૨૦૧૫

બી.એડ.(એચ.આઈ.) સેમ-૨. સબ કોડ-૮૧૬૯

પેપર નં. ૬ મેથડોલોજી ઓફ સબજેક્ટ ટીચીંગ : સાયન્સ, મેથમેટીક્સ અને સોશીયલ સાયન્સ.

ટાઈમ : ૨ કલાક

ટોટલ માર્ક : ૫૦

- પ્રશ્ન-૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખો. (૧૨)
- (૧) કઈ પદ્ધતિમાં 'ઉદાહરણ થી સામાન્યીકરણ' સુત્રનો ઉપયોગ થાય છે.
 (૧) ડિડક્ટીવ (૨) ઈન્ડક્ટીવ (૩) ઈન્ડક્ટીવ ડિડક્ટીવ (૪) ઈન્સીડન્ટલ પદ્ધતિ.
- (૨) પદ્ધતિમાં વિદ્યાર્થીઓ સક્રિય રહેતા નથી.
 (૧) પ્રદર્શન (૨) પ્રોજેક્ટ (૩) લેકચર (૪) હ્યુરિસ્ટીક
- (૩) એકમ પરિક્ષણ છે.
 (૧) પ્રદર્શન (૨) પ્રોજેક્ટ (૩) લેકચર (૪) હ્યુરિસ્ટીક
- (૪) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ એ પ્રસ્તાવિત કરી.
 (૧) જહોન ડયુ (૨) બ્રુનર (૩) બન્ડુરા (૪) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ.
- (૫) હ્યુરિસ્ટીક મેથડ દ્વારા રજૂ કરવામા આવી.
 (૧) ડો.આર્મસ્ટ્રોંગ (૨) બ્રુનર (૩) બન્ડુરા (૪) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ.
- (૬) વિજ્ઞાનનો આંતરિક સહસંબંધ સાથે છે.
 (૧) ફિઝીક્સ (૨) કેમેસ્ટ્રી (૩) બાયોલોજી (૪) બધાજ
- (૭) શિક્ષણ સહાયક સામગ્રીનું કાર્ય છે.
 (૧) શિક્ષણનું સ્થાન લેવું (૨) શિક્ષણમાં સહાયતા કરવી
 (૩) સંપૂર્ણ શિક્ષણ (૪) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ.
- (૮) 'ફિલ્ડટ્રીપ'ના વિજ્ઞાન શિક્ષણમાં ઉપયોગી છે.
 (૧) મેથડ (૨) મેગજીમ (૩) ટેકનિક (૪) ટેસ્ટ
- (૯) શ્રવણ ક્ષતિ વાળા બાળકોના શિક્ષણમાં સહુથી વધુ આવશ્યક છે.
 (૧) બહુભાષિતા (૨) પાઠ્ય પુસ્તક (૩) રમત (૪) એડપ્ટેશન
- (૧૦) ના મત પ્રમાણે અધિગમના ત્રણ ડોમેન છે.
 (૧) બ્લુમ (૨) સ્કીનર (૩) જીન વિયાજે (૪) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ
- (૧૧) રેડિયો અને ટેપ રેકોર્ડરના સાધનોના ઉદાહરણ છે.
 (૧) ટીચીંગ (૨) લર્નિંગ (૩) એઝ્યુકેશન (૪) સ્કૂલ
- (૧૨) માનચિત્ર નો પ્રયોગ વિષયના શિક્ષણમાં સર્વાધિક થાય છે.
 (૧) ગણિત (૨) વિજ્ઞાન (૩) ભાષણ (૪) સામાજીક વિજ્ઞાન
- પ્રશ્ન-૨ યોગ્ય જોડી ગોઠવો. (૪)
૧) વિદ્યાર્થી વિશ્લેષણ	૧) કૌશલ્ય
૨) પઠન અને લેખન	૨) પ્રયોગ
૩) સુઝ / સમજ	૩) જ્ઞાન
૪) સંકલ્પના નો વિકાસ	૪) સમજ

પ્રશ્ન-૩ નીચે આપેલા વાક્યો સાચા છે કે ખોટા તે જણાવો. (૪)

- (૧) સારા શિક્ષણ સાધન સામગ્રી વર્ગમાં શિક્ષકનું ધ્યાન લે છે.
- (૨) સંપ્રેષણના માધ્યમથી ભાષાનો વિકાસ થઈ શકતો નથી.
- (૩) બ્લ્યુ પ્રિન્ટ એકમ પરિક્ષણ માટે એક સંરચના તૈયાર કરે છે.
- (૪) લેકચર કમ ડેમોન્સ્ટ્રેશન મેથડ એક બાળક કેન્દ્રીન પદ્ધતિ છે.

પ્રશ્ન-૪ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ૨૦૦ શબ્દોમાં જવાબ લખો. (૧૦)

૧. ફોર્મેટિવ અને સમેટીવ મુલ્યાંકન વચ્ચે તફાવત લખો.
૨. વિજ્ઞાન-શિક્ષણની પ્રોજેક્ટ મેથડના પાંચ લાભ લખો.
૩. તમે શ્રવણ ક્ષતિવાળા બાળકોમાં વિજ્ઞાન વિષય પ્રત્યે રૂચિ કેવી રીતે વિકસિત કરશો ?

પ્રશ્ન-૫ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ૧૦૦ શબ્દોમાં જવાબ લખો. (૬)

૧. કોઈ બે શિક્ષણ સૂત્રો લખો.
૨. સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણની કોઈ બે તકનિક વિશે લખો.
૩. સારા પાઠ્યપુસ્તક ના લક્ષણો લખો.
૪. વિષય વસ્તુના આયોજનમાં હિસ્ટોરિકલ અને ટોપિકલ મેથડ વિશે લખો.
૫. પાઠ્ય પુસ્તકના અનુકૂલન વિશે લખો.

પ્રશ્ન-૬ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ૨૦૦ શબ્દોમાં જવાબ લખો. (૪)

- (૧) પ્રાયોગિક કાર્યનું વિજ્ઞાન શિક્ષણમાં મહત્વ જણાવો. શ્રવણમંદ બાળકો માટે શિક્ષક આ પ્રવૃત્તિનું આયોજન કેવી રીતે કરી શકે ?
- (૨) વિજ્ઞાન અને ગણિત શિક્ષણમાં ડાયરેક્ટેડ એક્ટીવીટીનું મહત્વ લખો.

પ્રશ્ન-૭ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ૫૦૦ શબ્દોમાં જવાબ લખો. (૧૦)

૧. ગણિત શિક્ષક શ્રવણમંદ બાળકોમાં ઈન્ડક્ટીવ અને ડીડક્ટીવ રીઝનીંગ કેવી રીતે વિકસિત કરી શકે તે વિસ્તારથી સમજાવો.
૨. ક્રિયાપદ શું છે ? ક્રિયાપદના પ્રકાર લખો. ક્રિયાપદ શીખવવા માટે તમે ક્રિયાપદ ચાર્ટ કેવી રીતે તૈયાર કરશો.
૩. આકૃતિના માધ્યમથી એક એકમ પરીક્ષાની બ્લ્યુ પ્રિન્ટ તૈયાર કરો.

Q-1 For each question given below, select the appropriate option. (12)

- [1.1] Which method is based on the theory "From example to generalization" ...
(a) Deductive (b) Inductive (c) Inductive deductive (d) incidental method
- [1.2] Students does not active in _____ method?
(a) Demonstration (b) Project (c) Lecture (d) Heuristic
- [1.3] Unit test is....
(a) Terminal (b) Annual (c) Monthly (d) None of these
- [1.4] Project Method was introduced by____
(a) John Dewey (b) Bruner (c) Bandura (d) None of these
- [1.5] Heuristic Method was introduced by____
(a) Dr. Arm strong (b) Bruner (c) Bandura (d) None of these
- [1.6] Correlation of science within subject may be with
(a) Physics (b) Chemistry (c) Biology (d) All of these
- [1.7] Teaching Learning Materials function as...
(a) Replacement of teacher (b) Assistance to teaching
(c) Complete teaching product (d) None of these
- [1.8] Field trip is used as a _____ of teaching science
(a) Method (b) Maxim (c) Technique (d) Test
- [1.9] what is the most requirement in the deaf education...
(a) Multi lingualism (b) Text Book (c) Play (d) Adaptation
- [1.10] According to _____ there are three domains of learning.
(a) Benjamin Bloom (b) Skinner (c) Jean Piaget (d) None of these
- [1.11] Radio, tape recorder are the examples of _____ aids.
(a) Teaching (b) Learning (c) Education (d) school
- [1.12] Map is the most popular teaching aid in teaching _____
(a) Mathematics (b) Science (c) Language (d) Social Science

Q-2 Match columns A and B

(04)

A	B
[2.1] Pupil analysis	(a) Skills
[2.2] Reading and writing	(b) Application
[2.3] Comprehension	(c) Knowledge
[2.4] Development of concept and fact	(d) Understanding

(04)

Q-3 True or false.

- a. Good teaching aids substitute the teacher in the classroom. ()
- b. Language cannot be learned through communication. ()
- c. Preparation of blue print gives a frame work for preparing a unit test. ()
- d. Lecture cum Demonstration method is a student centered method of teaching. ()

(5*2= 10)

Q-4 Answer any two questions the following in about 200 words.

1. Differentiate formative and summative evaluation.
2. Mention any five advantages of projected method of teaching science.
3. How will you develop interest for science in children with hearing impairment?

(3*2=6)

Q-5 Answer any three questions the following in about 100 words.

1. Write about any two maxims of teaching.
2. Explain any two suitable techniques for teaching social science.
3. Write the characteristics of a good text book?
4. Write any about historical and topical method of content organization'.
5. What do you mean by adaptation of text books.

Q-6 Answer any one question the following in about 200 words.

(Any One) (4)

1. Explain the importance of practical work in teaching science. How would a teacher organize it for students with hearing impairment?
2. Write the importance of directed activities in teaching science and mathematics.

Q-7 Answer the following question in about 500 words.

(Any One) (10)

1. How does a mathematics teacher develop inductive and deductive reasoning among hearing impaired children?
2. Write the about verb. How many types of verb? How you prepare the chart of verb for teaching.
3. Prepare a blue print for a unit test with neat diagram.